

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se računa po tarifi v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana osmrtnice in javniznave, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulica Molina picolo hrt. 3. II. nadst. Odpriete reklamacije so prosto pošiljne.

„V edinosti je moč!“

Shod volilcev na boljunskem polju

dne 27. februarja 1895.

(Dalje.)

On in tovariši so tudi predlagali in zagovarjali, da bi se vlada in dežela pobrigali za zdravo pitno vodo, brez katere ni zdravja in življenja ljudstvu. Na tem nedostatku trpi osobito narod po deželi. Govornik priporoča volilec, da se obrnejo do vlade za pripomoč, kjer nimajo vode; on se nadeja, da pride taka pomoč.

V zvezi s tem vprašanjem spominjal se je govornik tudi prizadevanja naših poslancev za osušenje cerovskega močvirja, in za urejenje čepičkega jezera, kar je vzrok raznim boleznim v bližnjih krajih. Nadeja se, da se odpomore tudi temu ter da današnji vir boleznim postane vir blagostanja.

Poslanci naši — rekel je govornik — pobrigali so se tudi za napredek v poljedelstvu. V to svrhu ima naša pokrajinska vlada na razpolaganje 25.000 gld. Ali kaj se dela s tem denarjem? Zidajo se tam v Poreču hrami, delajo se vsakojaki poskusi, a od vsega tega nima naš narod nikake koristi. V Poreču obstoji tudi nekako gospodarska šola, ki ni v nikako korist našemu ljudstvu, ker se v njej poučuje samo italijanski, tako, da naši mladeniči ne morejo tja v pouk, a italijanski mladeniči ne morejo pomagati nam.

Preidši k pouku naroda oziral se je govornik na silne nedostatke v šolstvu, vzlic dejstvu, da tudi Hrvatje znatno doprinašajo za šolstvo. Kjer imajo v svojih rokah občinsko oblast, nočejo italijanska gospoda, da pridemo mi do šole in nauka, in kakor vam je znano, hoteli so v tem kraju (v Sušnjevi) romunsko šolo, hrvatske pa ne. V Kršanu so hoteli ustrojiti Legino šolo, ali naši so se odrezali: ne damo se „legati“ (vezati), blago vežejo za rogove, ne pa ljudij. Odrtgati si hočemo založaj od ust ter sezidati šolo, ali judeževih grošav nočemo! Govornik je napotil slušatelje, naj potem c. kr. oblasti prisilijo protivne občinske uprave, da jim ustroje potrebne šole.

Ne zadoščajo nam pa samo ljudske šole, ampak potrebujemo tudi družih šol: poljedelskih, obrtnih in srednjih, kojih nimamo niti za najnujnejše potrebe. Popred smo imeli gimnazij v Pazinu, ali ta je bil nemški, in sedaj smo morali zahtevati, da se tam zasnije hrvatski gimnazij, da pridemo tako do lastnih političkih uradnikov, sodnikov itd. Nastojati moramo sami, da se bode spoštoval naš jezik povsodi, kajti isti nam je poleg vere največja svetinja. Lep je, zvonk je, milozvočen je in razširjen po vsej Dalmaciji, Bosni, Hercegovini, Banovini in na Ogerskem, a isti jezik z malo razliko govori se tudi na Štajarskem, Kranjskem, Goriškem in v Trstu.

Naj vam gospoda le ne govore, da hočemo mi nekaj novega, to je, da hočemo uvesti nov jezik. Ta naš jezik se govori v Istri že od davnih časov. To nam pričajo

tudi glagoljski spisi in napisi, raztrešeni po Istri. Priča nam to „Boljunska kronika“ 1451—1622. — Tu je govornik navel več izrekov iz te kronike. Spominjal je za tem na „Razvod istrijanski“, s katerim so se bile uredile meje tudi tega kraja in koji so podpisali grof pazinski, republika beneška in oglejski patrijarh. Ako se je že tedaj rabil naš jezik v mednarodnem življenju, zakaj ne bi se rabil sedaj v domačem in javnem življenju? Delajmo na to pri vsaki priliki, da se bode naš jezik rabil pri vseh c. kr. oblastih v deželi.

Istotako imamo pravico, da se naš jezik spoštuje tudi v cerkvi, ker nam daje to pravo sv. Stolica in ker se je rabil že v najdavnnejših časih.

Da vsaj deloma zadoste zakonu, odredile so oblasti, da se pri vseh uradih postavijo napisi v našem jeziku, da morajo porotniki poznati naš jezik; ali uprav radi tega razvneli so se gospoda Italijani, kakor da jim hočemo mi odvzeti nekaj njihovega. No, zahtevajoči to, kar je naše, jim ne kratimo mi ničesar njihovega.

Za tem se je spominjal govornik, kako so bili naši zastopniki napadani v Poreču in kako so Italijani dokazali s tem činom in drugimi izgredi, da njihova kultura ni nič drugega nego divjaštvo. Ta nedostojna igra pristudila se je slednjič sami cesarki vladi in je bila ista prisiljena, razpustiti deželni zbor v Poreču.

Govornik je navajal na to one nepravilne in nezakonite sklepe, katere je sklenila večina v deželnem zboru v Poreču po odhodu naših poslancev in koji sklepi so provzročili razpust deželnega zbora.

Kmalu boste poklicani, da si izvolite nove poslance. Vršite torej svojo dolžnost kot pravi ljudje in svobodni državljani!

(Dalje prih.)

Politiške vesti.

Državnozborska volitev na Dolenjskem. Dokončana bi bila torej bitka — za osebe. Izid temu boju je bil tak, kakoršnega je bilo pričakovati pri sedanjih političkih mizeriji na Kranjskem: izvoljen je bil ogromno večino Šukljejev kandidat, g. sodnik Višnikar. Višnikar je dobil 395 glasov, prof. Zupan 193 in grof Margheri 13. Mi, ki smo se bili — menda jedini med slovenskimi listi — postavili ob tej volitvi na odločno narodno stališče, mi, ki nam je načelo vnikdar nad osebami in malenkostnimi lokalnimi oziri, beležimo seveda iskrenim obžalovanjem ta izid. Ali naj obsojamo volilce? Ne, na njih pada manjši del krivde, ker so bili zbegani po breznačelnosti kranjske politike in po tistem cincanju in omahovanju, ki je neizogibno pri taki politiki. Na občutnem porazu si je kriv v prvi vrsti kandidat Zupan sam in ta volitev je pončila gospoda

Kakor da je roka bozja prenesla del rajske pokrajine na zemljo, sevata je savska ravnica, tu zelena, kakor tanka svila, tu zolta, kakor rumeno zlato, a sredi ravnice lesketala se Sava, kakor srebrna kača. Od ravnice proti severu vrsti se holmece za holmecem, osut jasnoj vinovoj lozoi, belimi kočami, tankimi stolpami, a za brežuljki vspanja se pod oblake tajna in temna gora zagrebška, včasih nema, ali ta čas živa. Pastirska pesem od bližnjega griča, pihljanje vetriča, ki je tresel se zelenih vejic zlata kapljice, klopot mlinskega kola iz predola, glavite ptice, ki so plavale čistim vzduhom in zvonjenje cerkvenega zvona — vse to razglasje zložilo se je v divno nepojmljivo glasbo, vse je opajalo dušo prevladajočoj miloboj.

Sredi krila gorskega, vrh vzvišenega

profesorja, da treba jasnosti v načelih in ciljih onemu, ki se hoče podati na široko polje javnega političnega življenja. Ta gospod je menda hotel kaptivirati na vse strani in slednjič si je pridobil le malo kerdolce. Ta nauk naj si vzamejo k srcu tudi ostali politiki kranjski in zapomnijo naj si, da je častnejše pasti v borbi za načela in jasne programe, nego pa skrivati se za barike neodločnosti. Kaj nam hasne prijetni videz, da nismo bili tepeni, ako pa so bila v resnici tepena naša načela in je dobil program vseh naših shodov — veliko luknjo?! Le tako se je moglo dogoditi, da je sijajno zmagal kandidat, kojega sti — vsaj na videz — odklanjali obe odločilni stranki. Morda se nikdar poprej nisti dobili obe stranki tako občutne lekcije, kako sti grešili, da sta se postavili na nizko stališče medsebojnega prepira in da raz to nizko stališče urejati svojo taktiko tudi v načelnu toli važnih trenotkih. Slovenčevci obračajo vso skrb v to, da le ne bode izvoljen narodovec, narodovci se zopet vesele, da ni bil izvoljen slovenčevce, posledica pa je ta, da so dobili moža, ki ne bode služil ni jednim ni drugim — najmanj pa našemu narodnemu programu.

Hudo se obsoja od vseh strani naš „radikalizem“, vendar pa smo uverjeni danes bolj nego kedaj poprej, da ravno v tem našem radikalizmu tiči pravi, neizogibno potrebn — narodni oportunizem.

Mi smo vršili svojo narodno dolžnost ob tej volitvi, dasi smo vedeli že naprej, da se borimo na zgubljeni postajanki. Ni nam žal na tem: ne iz osebnega nasprotstva, ne v to, da bi hoteli tajiti dobra svojstva novega poslanca Višnikarja — kolikor jih ima —, ampak zgolj zato, ker je jedro njegovega programa golo zanikanje našega narodnega programa. Tako naj store tudi drugi in naj se ne plašijo pred porazi za velike cilje! Blagor vsem, ako bodo hoteli erpiti ta pouk iz izida dolenske volitve, mi pa si umivamo roke.

Vojna med Kitajcem in Japonsko. Iz Shangaja javljajo z dne 25. t. m.: Angleski vojni parnik „Alacriti“, prišedši iz Kifu v Shangaj, prinesel je vest, da so Japonci porušili vse utrdbe okolo Vaj-Haj-Vaja. „Bureau Reuter“ javlja z dne 26. t. m. iz Yokohame: Kitajci napadli so Hai-Čeng z vojsko 17.000 mož in 20 topovi. Japonsko topništvo pa je kmalo poškodovalo kitajske topove takó močno, da so isti morali obustaviti streljanje. Kitajci so se umaknili nato, kajti njih topništvo ni moglo več poseči v bitko.

Različne vesti.

Pogreb pok. nadvojvode Albrehta. Stolno mesto naše države ni videlo še tako impozantnega spreveda, kakor je bil pogreb nedanostnega junaka nadvojvode Albrehta. Bilo je vse mesto na nogah, toda ne iz zgolj

grička dviga se nad senco stoletnih hrastov belo lice starega Medvedgrada, ki stoji sredi lepega zavoda (perivoja). Stare temne zidove pobelili mu je nedavno kraljevski stavitelj Girolamo Areonati. Na debelih stolpih blišče se svitli klobuki, ko zlata jabelka v villuskem vrtu, a na visokih oknih igrajo žarki poletnega solca.

V gradu pa krog grada vse je potihlo. Le kdaj pa kdaj zmoti gorsko tišino kaplja, plusknošči z visoke strehe na kamen, ali strelovita lastovka, prhnovši izpod kapla v božji vzduh.

Jedna jedina duša kakor da je bila živa v tem gradu — ali tudi ona je, rekel bi, sanjala.

Tik vrat samega dvora zelenilo se na brežuljku čudo nevideno — pušpan, „debel

radovednosti, ampak iz sočutja, ki je velevalo slehernemu, da se zadnjikrat spoštljivo kloni pred krsto moža, kateri je slavo avstrijskega orožja razglasil po vsem naobraženem svetu. Vestna poročila trdijo, da je bilo na ulicah, po katerih se pomikal spreved, do 400.000 ljudij, ne računši ljudstva, ki je bilo na oknih glavah pri glavi. Vse hiše bile so preprežene s črnimi preprogami, gorele so plinove svetiljke, ovite s črnim pajčovijanom. Prodajalnice bile so zaprte za časa pogreba. Spreveda udeležila se je — izvzemši 39 batalijonov pehote in 7 eskadronov konjstva, ki so stali v špaliru, da zadržujejo naval množice — vsa dunajska posadka, poleg te še jedna kompanija 49. pešpolka, 2 eskadrona 4. dragonskega polka in jedna baterija 6. voja, katerih polkovnik lastnik je bil pokojni nadvojvoda. Dunajsko topništvo (2 polka) postavilo se je na obširni trati „Schmelz“ in pred arsenalom, kjer je po končanem pogrebu ustrelilo trikrat v čast pokojnemu vojskovodji. Dunajski posadki zapovedoval je general konjstva baron Appel.

Takoj za krsto stopal je Nj. Veličanstvo naš cesar in kralj; poleg njega nemški cesar (v avstrijski uniformi). Na njiju desni strani stopala sta veliki knez Vladimir (v avstrijski uniformi) in vojvoda Aosta. Za vladarjema stopala sta princ Jurij Sasonski (v avstrijski uniformi) in princ Arnult Bavarski; nadalje; vojvoda Albreht in princ Nikolaj Virtemberški; princ Friderik Avgust Sasonski; dedni veliki vojvoda Friderik Viljem Luksemburški; princ Viljem, Friderik in Albreht Šaumburg-Lipe; princ Friderik Meininski; veliki vojvoda Friderik Badenski; zatem spremstvo najvišje gospode; nadalje maršal Martinez Campos kot zastopnik kraljice-regentnje Španske; grof Pindella kot zastopnik kralja Portugalskega; srbski general Mišković kot zastopnik kralja Srbskega; minister predsednik Črnogorski Božo Petrovič kot zastopnik kneza Črnogorskega; vojni minister Romunski general Pönaro kot zastopnik kralja Romunskega; polkovnik Petrov kot zastopnik princa Koburga; francoski odposlanik Lozé kot zastopnik francoske vlade in predsednika republike Faura; nadvojvodi; diplomati; 2 pruski, jedna ruska, jedna sasonska in jedna bavarska deputacija častnikov; tajni svetovalci in ministri (skupni in ministri obeh državnih polovic) pod vodstvom obeh ministerskih predsednikov; c. in kr. zapovedniki vojev in vojaški zapovedniki v Zadru, vsi s svojimi načelniki generalnega štaba; deputacije iz vseh okrožji domobranstva, vsaka pod vodstvom jednega generala; deputacija častnikov ogerskega domobranstva pod poveljstvom nadvojvode Josipa, generali, častniki, deputaciji avstrijske in ogerske poslanske zbornice, druge deputacije, dvorniki pokojnikov in končno telesne straže.

Se pred 3. uro pop. zbrala se je tuja

ko greda, ki je razprostiral goste, temne veje osute rosnimi biserimi.

Pod zimzeleniko sedel je mož krepak, junak. Temna bila mu polt, črni kratki lasje in črna dolga brada. Vrh močnega širokega nosa vzpenjalo se široko, oglasto čelo.

Izpod črnih oči molele so močno kosti iz debelega lica, a debele ustnice stikale se: vse znaki bistre glave, drznega duha, neupogljive volje. Iza zelenkaste suknje gledale so junaške prsi, pete debelih rumenih črevljev zatisnol je v mokra tla, lahte vpri na kolena, a debelo glavo spustil na prsi. Človek se je zamislil. Zdaj pa zdaj dvignol je glavo, in ozri se v divotni svet. Lahki vetrič, miloduho cvetje zbudilo ga je iz sna. Lepota krog njega očarala ga je, kakor ublažuje posmeh krasne deklice srce divjaka.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šemon.

II.

Bilo je popoldne četrtega dne po svetj Trojici, a leta Gospodovega 1574. Nad goro in polje zagrebško bil se je vzdignil črn oblak, vzdignol in sesul na zemljo gostim dežjem, kakor da si ga nožem prerezal. Kmalu pa je jenjala ploha, izginol oblak na izhod; plavo nebo razpelo se je jasno in čisto kakor steklo, a sredi neba plavalo žarko solnce, razpenjaje zlato mrežo čez gore in dole, blešče se v tisoč kapljicah, migljajočih na bujnem zelenilu. Čist in veder bil je svet, vedra tudi duša človeška sredi divotnega sveta.

najvišja gospoda z nadvojvodi pri Nj. Vel. cesarju v avdijski dvorani. Točno ob 3. uri podala se je najvišja in visoka gospoda v dvorno cerkev, kjer so bili že zbrani dvorniki, deputacije častnikov itd. Krsto je blagoslovil dvorni župnik msgr. Mayer, potem so jo dvignili in nesli iz cerkve po že zadnji objavljenem obredju. Sprevod pometal se je iz dvorne župne cerkve preko „Ringa“, „Operngasse“, „Albrechtsplatz“ po „Tegetthofstrasse“ v kapucinsko cerkev na trgu „Neuer Markt“. Magistrat in duhovščina vstopila sta v sprevoz v Avgušinski ulici. Potreboval je za to kratko pot nad pol ure. V cerkvi oo. kapucinov pričakovali so sprevoz ženski članovi cesarske hiše, ministri, diplomatje itd. Kardinal knezo-nadškof dr. Gruscha je krsto še enkrat blagoslovil, viš. dvorni pevci odpeli „Libera“, potem so nesli krsto med molitvami in petjem v rakev. Najvišji dvornik pokojnega nadvojvode baron Piret izročil je ključ krste o. gvardijanu. Po poslednjem blagoslovu razšli so se udeležniki.

V večem spomin pok. nadvojvode Albrehta. Nj. Vel. cesar pisal je lastnoročno pismo najvišjemu dvorniku pok. nadvojvode Albrehta, generalu konjstva baronu Piretu, da mora odšel 9. dragonski polk, katerega polkovnik-lastnik je baron Piret, nositi na večne čase ime nadvojvode Albrehta. S tem hoče Nj. Vel. posebno označiti udanost in zvestobo, katero je baron Piret vsikdar izkazoval najvojvodi in pa blagonaklonjenost, katero je gojil pok. nadvojvoda do zadnjega vzdihla nasproti svojemu najvišjemu dvorniku.

Barona Pireta odlikoval je Nj. Vel. cesar z velikim križcem Štefanovega reda in odlikoval je tudi druge častnike, ki so biliodeljeni pokojnemu maršalu Albrehtu.

Le 200, ne pa nad 3000 zborovalcev je videl poročevalec našega, seveda vsikdar resnicoljubnega „Il Piccolo“ na boljunskem polju, na shodu poslanca Spinčiča. Resnicoljubnosti tega svojih zaščitnikov popolnoma vrednoga glasila se nečemo dotikati — saj je itak slavnoznana —, ali kratkovidnost njega poročevalcev je neozdravljiva, kadar se gospodi prigradi kaj neušesnega. In zelo neveselje morajo biti tej gospodi Laginjevi in Spinčičevi shodi, zбоk česar tudi nečemo niti zavračati takih debelih lažij, saj so premešne same na sebi. Ako že hočejo gospoda po vsej sili lagati v svoj lastni žep, pa naj — lažejo!

Še jedna „lojalna“ občina. Za Piranom izjavil je tudi občinski odbor v Izoli brozjavniš poton ces. namestništvu v Trstu svoje sožalje na smrti nadvojvode Albrehta, proseč, da bi ces. namestnik sporočil to izjavo Nj. Vel. cesarju.

Zares čudno je naključje, da se sedaj pojavljajo izjave lojalnosti baš v istem redu, kakor so se svoječasno izjavljali „protesti“ proti ministerski naredbi o dvojezičnih napisih.

„Korzo“ na pustni torek. Skoro bi si mogli prihraniti prostor, katerega nam vzame ta vest, kajti tudi ta „korzo“ poplaval je dež. Ljudstvo pričelo je drveti na Corso in bližnje ulice še-le okolo 4. ure, ko so že bile odstranjene črne preproge, ki so bile na nekaterih poslopjih v znamenje žalosti po pok. nadvojvodi Albrehtu. Odurnih šem bilo je tudi v terek dovelj, vozov pa le kakih 17. Skratka: „korza“ v pravem pomenu izraza niti bilo ni. Le po kavarnah in gostilnah bilo je živo gibanje do pozno v noč.

„Požigalčeva hči.“ Kakor smo že poročali, priredi dramatični odsek „Sokola“ večjo gledališko predstavo. Namerjal jo je prirediti že tekom svečana, a razne ovire, kakor tudi veselice — sploh predpustna doba — zabranjevalo je prireditve tekom tekočega meseca. Vsled tega uprizori se v nedeljo dne 3. sušca resna igra v petih dejanjih — „Požigalčeva hči.“ Snov jej je vzeta iz domačega življenja.

Vrabc, knetski godec, je zapravlil vsled razkošnega življenja vse svoje premoženje. Upnik njegov, bogat konjar Škrjanec, preti mu prodati hišo, ako mu ne povrne denarja, ali pa da v zakon njegove hčerke Rezike. Slednja pak, dobro poznajoč razuzdanega Škrjanca, brani se tega zakona, obljublja očetu, da hoče se svojim zaslužkom preživeti ne le svojih malih sestrice, ampak tudi njega. Ker jej oče v to nikakor ne privoli in jo vedno sili v zakon, pobegne ona se sesticama od doma k neki bogati teti, koja jih sicer nikakor prijazno ne sprejme, a spoznavši blago srce Rezikino, obdrži jo pri sebi v službi.

Vrabc, videč da ga je zapustila njegova hčerka, ki bi mu bila jedina lahko pomagala, in spoznavši, da mu ni več pomoči, zažge v obupnosti še isti večer svojo lastno hišico. Ker Rezike pri požaru ni bilo, sumilo se je splošno, da je ona hudodelnica, kar je tudi ona pritrdila, da reši očeta sramote in sestrice svoji največje bede. Vsej nganjki prišel pa je na sled neki mlad Indijan, vrnivši se pred malo časom se svojim rednikom iz Amerike, in pričal nedolžnost Rezikino. Ko Vrabc zve, da se hoče njegova hči zanj žrtvovati, objavi se sam sodišču. Rezika je oproščena in se povrne v rojstno mesto, kjer je pa trdovratno ljudstvo prezira in zaničuje, češ: glej jo požigalčev! Nek mladenič, koji je Reziko že preje ljubil, in zvedevši, kakó velikodušno je ravnala ona, objubi jej vzeti jo v zakon. Ker mu pa mati v to ne dovoli, sklene Vernetom in onim Indijancem seliti se v Ameriko, kar se konečno tudi zgodi.

„Malo maskarado“ je nazval naš gibčni „Sokol“ svojo veselico, ki jo je priredil minoli terek v svoji telovadnici, toda malo je manjkalo, da se iz te „male“ ni izcimila velika maskarada. Udeležba je bila taka kakor je že v novejših časih tako navada pri našem Sokolu — mnogobrojna; zabava pa je bila animirana in nepreslišana: bili smo svoji med svojimi. In ravno to se nam vidi veselo znamenje, da se je naše ljudstvo privadilo zahajati med svoje tudi tedaj, ko je drugod vse polno razkoršnih in po svojem značaju nevarnih zabav. A to je velik dobiček ne le v narodnem, ampak tudi v moralnem pogledu. In tako smemo reči da si „Sokol“ pridobiva veliko zaslugo se svojimi veseliciami.

Tudi obe podporni društvi priredili sti minoli terek svoji veselici jedno v svojih prostorih, drugo v Mallyjevi dvorani. Prepričali smo se sami na licu mesta, da je na obeh krajih vladal lep red in da so se naši delavci vedli dostojno, kakor se spodobi omikanim in hrastveno čutečim ljudem. Čast torej tudi tema dvema društvema!

V popolnilo. Kaj čete: preživljali smo ravnokar vesele predpustne dni in le gordnjavi hipohonder mora biti oni, ki ne poskoči malo čez ojnice v tej skokonogi dobi. Takó se utegne pripetiti tudi poročevalcu časnikov, da je nekoliko zaspan, ko meče na papir svoja poročila. Kadar pa je človek zaspan, prav lahko pozabi na to ali ono .. in res je pozabil naš poročevalec spominjati se v svojem poročilu o „Sokolovi“ maskaradi dveh zares dičnih gostov v ruski narodni noši: pribežala sta ta dva krasna dečka menda iz slovitiga mešanega zbora Dmitrije Sla. vjanskega, da vidita i ona, kakó proslavljamo v Trstu — predpust!

Iz goriške okolice nam pišejo: Dne 24. t. m. napravilo je društvo „Slov. Zaveza“ v Št. Petru pri Gorici svojo drugo veselico od časa svojega obstanka s prav obširnimi programom. Po redu v kroniki društva je to II. veselica, po bistvu je pa prva, kajti pri prvi veselici sodelovale so skoro le tuje moči, danes je pa društvo napravilo tak korak naprej, da so vse točke izvajali domači društveniki. Tu so res pokazali vrli Št. Peterci, da njih društvo je res „Zaveza“. Zavezali so se trdnim odborom, ki je porok, da se bo društvo krepilo od dne do dne ter da v zraslo v močan in neupogljiv slovenski steb. V odboru so veleč. duhovščina, g. učitelj, uradnik, kmet, obrtnik in rokodelce; vsi ti veljaki podali so si zaupno roke, vsi delujejo za blagor naroda. — V družbi je moč, to je pokazalo društvo dne 24. t. m., in „narodna“ veselica se je obnesla toli izborna v čast odboru in društvenikom, ki so žrtvovali čas in denar. — Pevci in igralci so takrat prvič nastopili na oder, pa niso se vstrašili, ampak šetali so tako domače po deskah, ki pomenijo svet kot bi bili tukaj že stari znanci. Petje pod vodstvom g. nadučitelja bilo je kaj lepo, vse točke morale so se na zahtevano ljudstva ponoviti. G. čna učiteljica nas je iznenadila z lepo deklamacijo — naj nas pri prihodnji veselici zopet razveseli s kako točko.

Po veselici je bila domača zabava v gostilni g. Černica, kjer smo se pri izborni vipavski kapljici prav po domače zabavali ter z veselim srcem razšli v prijetni nadi, da nas vrló društvo „Zaveza“ kmalu zopet zbere v svoje lepe prostore.

Ponesrečena ces. in kr. vojna ladija. V

nedeljo dne 17. t. m. zvečer zavezila je torpedna vojna ladija „Lussin“ na poti v Gruž na skalovje otoka „Calamotta“. O tej nezgodi poročajo iz Kotora dne 22. t. m.: Minolo nedeljo zvečer zavezila je torpedna ladija „Lussin“ na poti v Gruž z vso silo na skalnati rt otoka Calamotta. Ladija „Lussin“ bila je na vezbi in zvečer hotela se je vrniti v pristanišče v Gruž. Bila je strašna tema, poleg tega je gosto snežilo. Menda so na „Lussinu“ smatrali v gosti temi bleščeči lučiči dveh pred Calamotto zasidranih malih ladij za svetiljko otoka Daksa in zato se je pripetila nesreča. Ob 7½ uri zvečer običal je parnik groznim pokom na skalovju. Dasi je stroj parnika „Lussin“ močan za 1000 konjskih sil, vendar nikakor ni bilo mogoče osvoboditi ladije: ta je stala nepremično, kakor da bi bila prirascena na skalo. Zapovedujoči kapetan dajal je telegrafična znamenja in na to so poslali iz Pulja ladijo torpedovko „Sebenico“, koje stroj je močan 1200 konjskih sil, „Lussinu“ na pomoč. V sredo storil je „Sebenico“, kar je le mogel, da osvobodi „Lussin“, toda vsi naporu so bili zaman. V petek prišel je pomagat še Lloydov parnik „Danae“. Od 10. ure dop. do 3. pop. trudila sta se oba parnika neprestano, da spravita torpedovko „Lussin“ raz skale. Parnik „Sebenico“ vpregel se je pred „Lussin“ z dvema vrvmi, debelimi kakor cev navadne peči, „Danae“ pa jedno še bolj debelo vrvjo, spleteno iz železne žice. Obata parnika sta potegnula hkrati, vporabivši vso silo parnih strojev. Vse zastoj! Vrvi parnika „Sebenico“ odtrgali sti se liki drobna nit, le železna vrv „Danae“ se ni odtrgala, toda „Danae“ sam bil je preslab, da bi zganil „Lussin“. Ta je tičal na skali in se ni premaknil niti za las. Iz Pulja more zatorej priti druga, izdatnejša pomoč. Dokler je parnik „Lussin“ na skalovju, ni mogoče konstatovati, koliko je poškodovan.

Umor. Predpustno rogoviljenje v Trstu zaključilo se je letos jako žalostno, — z umorom! Na pustni terek zvečer bil je namreč 28letni likar Anton Blaško, stanujoč v ulici del Pozzo hšt. 6, preoblečen kot ženska, z nekaterimi prijatelji v gostilni „Alle due Colonne“ v ulici Torrente. Po 11. uri izstopil je Blaško iz gostilne; na ulici so ga takoj napadli trije nepoznani ljudje, ki so se sprli z njim iz neznanega vzroka. Jeden napadalec je udaril Blaška z nožem v vrat in mu prerezal žilo-odvodnico na levi strani. Ranjeni se je takoj zgrudil na tla napadalec, med katerimi je bila jedna ženska, so pobegli. Težko ranjenega odne-li so v bolnišnico, toda tam je kmalu zatem umrl, ne da bi bil spregovoril besedico. Pokojni Blaško bil je oženjen. Izmed svedokov prepira nihče ne zna povedati pravega vzroka, kajti Blaško bil je nekoliko korakov pred svojimi prijatelji. Ko so isti prihiteli, da bi ga branili pred napadalec, bil je siromak že dobil smrtni udarec.

Zasačeni ponarejalci denarja. Policija v Budimpešti zasačila je minolo soboto tri ponarejalce denarja pri „delu“. V dotični pozemski „delavnici“ našli so mnogo dogotovljenih ponarejenih komadov po 20 stotink, katerih je poslednji čas veliko število v prometu. Umevno je, da je policija zapolnila vso „tovarno“ s ponarejalci vred. Ponarejalce izročili so sodišču; priznali so, da se že nad jedno leto bavijo s ponarejanjem denarja. Policija išče sedaj sokrivce, ki so stavljali denar v promet.

Policijsko. 29letno brezposelno dninarko Marijo Z. iz Podgrada zaprl so, ker se je vrnila v Trst, dasi je bila že izgnana od tu. — Težaku Stefanu A. ukradel je v neki gostilni v zagati del Forno neznan spreten tat žepno uro in verižico, skupno vredni 17 gld. — Polic. oficijal g. Tiz zaprl je na pustni terek 33letnega težaka Josipa Boschina iz Trsta, stanujočega v zagati del Buso hšt. 2. Boschin je bil v zvezi z onimi že zaprtimi tremi težaki, ki so te dni osleparili trgovca Aleksandra Briorija za nad 212 gld., ponaredivši carinsko boleto, kar smo sporili tudi v našem listu. Ti trije že zaprti sleparji so težaki Jurij Dell'Acqua, Josip Ambrosi in Josip Maslo.

Koledar. Danes (28.): Roman, škof; Ožbolt, škof. — Jutri (1. marca): Albin, škof; Svibert, škof. — Mlaj. Sonce izide ob 6. uri 48 min., zatoni ob 5. uri 39 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 2-5 stop., ob 2 pop. 7-5 stop.

Najnovejše vesti.

Dunaj 27. Nemški cesar mudil se je včeraj zvečer pri poslaniku grofu Eulenburgu

do polnoči. Povabljeni so bili tudi gospodje in gospe visokega plemstva. Danes se je peljal cesar k ruskemu poslanstvu, da poseti velikega kneza Vladimirja. Ker ga pa ni našel tam, ostavil je svojo karto. Nemški cesar odpotuje zvečer po dvornem obedu. Vojvoda Aosta (prestolonaslednik italijanski) je obiskal včeraj nemškega cesarja. Danes je cesar Fran Josip vsprejel nadvojvodo v avdijski ter je poslednji zajuterkoval pri italijanskem poslaniku, kamor je bil povabljen tudi grof Kalnoy.

London 27. Reuterjev biró javlja, da je car ponudil ruskemu poslaniku v Londonu, baronu Staalu, mesto ministra za znanje stvari.

Trgovinske brojavke.

Budimpešta. Pienica za spomlad 6.49 — 6.50 Pienica za jesen 1895 6.91 do 6.92 Oves za spomlad 6.03 6.04 Riž za spomlad 5.41 — 5.42. Koruza za maj-juni 6.20 6.21.

Pienica nova od 78 kil. f. 6.55 — 6.63. od 79 kil. f. 6.60 — 6.65. od 80 kil. f. 6.65 — 6.70 od 81 kil. f. 6.70 — 6.75. od 82 kil. for 6.75 — 6.80. Iščemen 6.41 — 8.20; prosa 6.20 — 6.80.

Pienica: Silni; ponudba, povpraševanje dobro Trg stalen. 2½ — 5 vrč. dražje Predalo se je 24000 mt. st. Vreme: lepo.

Praga. Netahirani sladkor za februar f. 11.80%, marec 11.80%, maj 12.—, nova letina 12.5% mirno.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatev procej f. 28.25 — 29 Febr. Avg. f. 29.50 — — Concasse za februar-marec 29.50 — —, Četvrtini za febr. 30.75. V glavah (sodih) za februar 30.75 Vreme: sneg.

Havre. Kava Santos good average za februar 95.50 za junij 96.— mirnoje.

Hamburg. Santos good average za marec 78.25 maj 77.50 september 76.50.

Dunajska borza 27. februarja 1895

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.20	101.35
„ „ „ v srebru	101.15	101.80
Avstrijska renta v zlatu	124.85	125.20
„ „ „ v kronah	99 —	92.95
Kreditne akcije	394.77	395.—
London 10 Lat.	123.40	123.80
Napoleoni	9.81	9.81
100 mark	60.37½	60.40
100 italj. lir	46.35	46.15

Služba

stalnega uradnika pri „Delavskem podpor-nem društvu“ v Trstu odda se s petnajstim marcem t. l.

Razven navadnega splošnega naobra-ženja tirja se za to službo popolno znanje slovensčine, praktična zmožnost v računstvu pa knjigovodstvu in 250 gld. kavicje.

Splohi oženjeni prosilci, posebe pa še vpokojeni c. kr. uradniki, ki so pri moči, imajo prednost.

Društvo plačuje uradniku f. 480 na leto in mu daje primerno lepo stanovanje v društvenih prostorih. Ponudbe naj se v teku 3 tednov dopsiljejo na predsedništvo društva.

„Kupuj pri kovaču in ne pri kovačetu!“

pravi stari pregovor.

To velja po vsej pravici za moj zavod, kajti le tako velika kupčija, kakoršna je moja, ima zbog gotovega plačevanja velikanskih množin blaga, in drugih prednosti, čone stroške, kar mora biti slednjič v korist kupovalcu samemu.

Krasni uzorci zasebnim odjemalcem gratis in franko. — Bogate skirke uzorcev, kakor se nikoli, za krojače nefrankovano.

Snovij za obleke.

Pervučen in doskaj za velečastito duhovščino, predpisane snovij za uniforme c. k. uradnikov, tudi za veterane, gasilce, telovadce, liveje, sukno za biljard in igralne mize, preproge za vozove, loden. Velika zaloga štajerskega, korškega, tirolskega lodna za gospe in gospe po izvornih tovarniških cenah v tako veliki izbiri kakor takih ne more imeti niti dvajsetera konkurenca. Največa izber le finega trajnega sukna v najmodernejših barvah za gospe. Sukna ki se dajo prati, potni ogrtači od gld. 4 do 14 itd., potem tudi potrebščine za krojače (kakor podstave za rokave, gumbi, šivanke, sukanec itd.)

Ceno, primerno, pošteno, trajno, čisto volneno sukneno blago in ne dober kup enje, katere veljajo komaj odškodnino za krojača, priporočam.

Iv. Stikarofsky,

BRNO (avst. Manchester).

Največa zaloga tovarniškega sukna v vrednosti ½ milijona goldinarjev. — Pošilja se le po poštenem povzetju!

Svarilo! Agentje in krojačarji ponujajo nedostojno svoje blago pod znakom „Stikarof-skega blaga“. Da zabranim varanje p. n. odjemalcev, naznanjam, da takim ljudem ne prodajam blaga pod nobenim pogojem. (24)

Dobroznana gostilna

ANTONA VODOPIVCA

(po domače „pri Pračkovecu“)

v Trstu.

ulica Solitario št. 12

toči kolikor v gostilni, tolikor pri veselicih v sokolski telovadnici, vedno le pristna vipavska, Pračka in kraška bela in črna vina. — Sladki riesling v steklenicah, in modro frankinjo, vsaka steklenica drži 1 liter in velja 60 novč. — Postrežba je poštena, cena zmerna. Kuhinja je preskrbljena s tečnimi, toplimi in mrzlimi jedili.

Priporočam se rojakom v Trstu in z deželo. Toči vino tudi družinam 4 novč. ceneje, ako se odzame najmanj 5 litrov.